

SI TË LËVIZËSH ME FËMIJËN TËND

TË LËVIZËSH?

Për një zhvillim të shëndetshëm

Me siguri e keni vënë re re se lëvizja është e rëndësishme për shëndetin e fëmijës suaj. Duke shpenzuar energji, ai bëhet më i qetë, fle më mirë dhe ka më shumë oreks. Nëpërmjet lojës dhe lëvizjeve, ai fiton besim në veten e tij, shpreh emocionet e tij dhe ndërtzon marrëdhënie. Siç e kanë konfirmuar edhe studimet shkencore, duke lëvizur fëmijët shkathësohen dhe kështu rrezikojnë të lëndohen më pak. Aktiviteti fizik i rregullt është i mirë për kockat e tyre, zemrën dhe peshën e tyre. Lëvizja ndihmon gjithashtu të nxenit (psh të folurit).

fëmijët kanë nevojë të Lëvizin

Fëmijët rrinë rrallë ulur në një vend dhe të japid përshtypjen se lëvizin mjafreshëm. Megjithatë gjendja e tyre fizike në përgjithësi ka rënë këto vitet e fundit. Kjo prirje nuk varet nga vullneti ynë. Ajo i detyrohet kryesisht jetës moderne: një përditshmëri e ngarkuar, transportet e motorruzura, shumë aktivitete ulur, shumë ekrane të pranishme (TV, telefon, etj.), zona jetese me disa kufizime (parqe në largësi, rrugë të rrezikshme, fqinj të ndjeshëm ndaj zhurmave, etj.). Megjithatë lëvizja është e natyrshme te fëmijët. Dhe madje edhe aktivitetet e zakonshme i bëjnë shumë mirë.

Si ta shoqëroni fëmijën tuaj?

Këtu do të gjeni disa ide për të lëvizur çdo ditë. Imagjinata juaj dhe ajo e fëmijës suaj do të mund ta plotësojnë atë.

KAM NEVOJË TË LËVIZ PËR TË...

... të zbulojë objekte dhe ta bëjë këtë vetë

... të komunikojë me gjeste

Për të më shoqëruar prindërit e mi mund:

- » Të më propozojnë një hapësirë të sigurtë ku mund të lëviz lirshëm
- » Të më tregojnë gjërat që të mund t'ia arrij t'i bëj vetë
- » Të më japid kohë për t'u ushtruar dhe për t'u zhvilluar sipas ritmit tim.
- » Të më nxisin dhe mbështesin nëse kam nevojë

... të mësoj të zvarritem, të zhvendoset pastaj të ngrihem në këmbë dhe të ec

... të zbulojë një hapësirë gjithnjë e më të madhe

... të kontrolloj pozicionet dhe lëvizjet e mia

TË LËVIZËSH I SIGURTË?

Rrap tap mbi tapet

Vendosni shumë sende mbi tapet,
ku nuk arrin t'i prekë fëmija juaj. Nxite-
ni fëmijën të lëvizë për t'i kapur ato.

variant

Nën vëzhgimin tuaj të vëmendshëm,
lëreni tani t'i zbulojë vetë këto objekte.

Një mijë e një këmbë të vogla

Në natyrë, me duar e me këmbë zbathur,
fëmija juaj mund të zbulojë me ju ndjesi
të reja dhe materiale të reja.

Të shëtisim në...

Pasi t'i largoni objektet që rrëzohen
lehtë, fëmija juaj mund të shëtisë
në dhomë duke u mbështetur nëpër
mobilje.

variant

Trupi juaj bëhet një pengesë që
fëmija juaj duhet ta kapëcejë, ta
shmangë etj.

TË LËVIZËSH NË MOT TË KEQ ?

Roza rozina

Roza rozina çelin trëndafila
Bashkë me zambakun
edhe lule tjera
Sillu, sillu rrumbullak
me një tufë me lule!

variant

Ndryshoni ritmin e lëkundjeve
dhe të këngës.

flik, flak, flok

Nën çadrën e karrocës, fëmija juaj do të jetë i lumtur të dalë jashtë e të dëgjojë zhurmat e pikave të shiut.

variant

Nxirreni fëmijën nga karroca dhe lëreni të ecë pak nëpër shi.

Karroca e ushqimeve

Fëmija juaj do të kënaqet duke e shtyrë
kukullën e tij prej lecke në koshin e rrobave.

variant

Mbajeni koshin e rrobave e lëreni
fëmijën të hyjë vetë brenda. Kur ai të ulet
mirë, ju mund ta shtyni atë.

TË LËVIZËSH NË PAK KOHË?

Kuzhinieri i vogël

Kur ju gatuani, fëmijës suaj i pëlqen shumë t'ju imitojë me kuzhinën e tij të vogël dhe enët e rezervuara pér të (lugë druri, kuti plastike etj.).

Një peshk i vogël në ujë...

Në vaskë tregoni fëmijës suaj se si mund të luajë e të bëjë valë me ujë, të fryjë shkumën etj.

variant

Me një shishe ose disa gota, ai do të luajë duke i mbushur, boshatisur dhe duke kaluar ujin nga një enë në tjetrën.

Këngë djepi pér fëmijë

Përfitoni nga momenti që ndërroni fëmijën pér të kënduar një këngë që fëmija juaj do ta imitojë.

variant

Kërkojini fëmijës suaj të tregojë te ai dhe te ju pjesët e trupit dhe i emërtoni ato.

TË LËVIZËSH NË PAK HAPËSIRË ?

Kasollja ime prej kartoni

Me ndihmën e një kartoni të madh,
ndërtoni një kasolle, pér fëmijën tuaj në
të cilën atij do t'i pëlqejë të struket.

variant

Luani kukafshehtas në kasolle.

Muzikanti

Krijoni instrumente muzike psh një shishe plastike të mbushur me gurë, të mbyllur mirë me skoç ose një daulle të bërë me një kuti metalike biskotash.

Kulla e Pizës

Me kube, fëmija juaj bën ndërtimet
e tij të para.

variant

Ndihmojeni fëmijën tuaj të ndërtojë
një kështjellë, një kullë, që pastaj ta
rrëzojë me kënaqësi.

PËR TË DITUR MË SHUMË

DISA PIKA REFERIMI

Shkoni në faqen e internetit www.paprica.ch ku do të gjeni informacione të ndryshme plotësuese - broshura, video etj dhe ku ju propozohen këshilla të shumta, ide për lojëra dhe informacione (faqja e internetit në frengjisht).

REKOMANDIME

AKTIVITETET FIZIKE

Të vegjlit duhet të jenë aktivë të paktën 180 minuta në ditë (duke luajtur përjashta, zvarritur, ecir etj.).

AKTIVITETET PASIVE

Zvogëlojeni kohën kushtuar aktivitetave ndenjur (evitonit të lini beben në ulësen e veturës në kohën e zgjimit). Eksposimi ndaj ekranave (televizorit, ordinatorit, lojërave video etj.) nuk rekmandohejt.

SHTYPUR

// AUTORËT

Fabio Peduzzi¹

Nicola Soldini¹

Dr. méd. Lise Miauton Espejo²

// E zhvilluar në bashkëpunim të ngushtë me filialin Psychomotricité të HETS Genève, HES-SO/Genève:
A.-F. Wittgenstein Mani, profesor HES
C. Blanc Müller, i ngarkuar me kurse HES
M. De Monte, i ngarkuar me kurse HES

E. Palardy, studente
I. Giroudeau, studente
L. Curinier, studente

// ILUSTRIMET

Joël Freymond

// GRAFIKA

Tessa Gerster

// BOTIMI

Botimi i 1-rë në frengjisht 2014
Përkthyer në 2016

// PËRKTHIMI

Appartenances, Lozanë
Fatmira Ahmetaj

¹ Ligues de la santé, Programme cantonal «Ça marche!», Lausanne (Ligues de la santé, Programi kantonali «Ça marche!», Lozanë)

² Département médico-chirurgical de pédiatrie, Hôpital de l'enfance de Lausanne (Departamenti i kirurgjisë mjekësore të pediatrisë, Spitali i fëmijëve Lozanë)

DISA PIKA REFERIMI

9 muaj

zvarritet

kap sende me
gishtin e madh dhe
atë tregues

thotë babi
e mami

tregon
me gisht

vë sende të
vogla në
të mëdha

ngjit shkallët
me këmbë
e me duar

rri ulur
vetë

thotë
mirupafshim
me dorë

ecën
këmbadoras

i jep të rriturit
një objekt

qëndron në
këmbë duke u
mbështetur

ecën vetë

ha vetë me
një lugë

18 muaj